

Obsah

ČÁST I. OBECNÁ USTANOVENÍ – I. část obchodního zákoníku	II
1. Historický vývoj obchodního práva na území ČR	11
2. Charakteristika obchodního práva a obchodního zákoníku	13
3. Věcná a osobní působnost ObchZ	15
3.1 Věcná působnost	15
3.2 Osobní působnost	16
4. Prameny obchodního práva	16
4.1 Obecně k pramenům obchodního práva	16
4.2 Nepsané prameny – obchodní zvyklosti a zásady ObchZ	17
4.3 Obchodní zvyklosti (§ 1 odst. 2, § 264 odst. 2, § 730 ObchZ)	18
4.4 Vybrané zásady obchodního zákoníku	18
4.4.1 Zásada autonomie vůle a smluvní svobody (volnosti)	19
4.4.2 Zásada rovnosti účastníků obchodních závazkových vztahů	21
4.4.3 Zásada dobré víry a ochrany třetích osob	21
4.4.4 Zásada poctivého obchodního styku	21
4.4.5 Zásada profesionality	21
5. Vztah občanského zákoníku a obchodního zákoníku	22
6. Podnikatel	23
7. Podnikání	24
8. Neoprávněné podnikání (§ 3a ObchZ)	26
9. Podnik a jeho vnitřní organizace	26
10. Sídlo právnické osoby a místo podnikání fyzické osoby	27
10.1 Sídlo právnické osoby	27
10.2 Místo podnikání fyzické osoby	27
10.3 Sídlo organizační složky podniku	28
11. Obchodní firma	28
11.1 Vymezení pojmu	28
11.2 Zásady a principy tvorby obchodní firmy	30
11.2.1 Zásady tvorby obchodní firmy	30
11.2.2 Principy tvorby obchodní firmy	30
11.2.3 Převod a přechod obchodní firmy; změna obchodní firmy	31
12. Ochranná známka	33
12.1 Vymezení pojmu	33
12.2 Důvody pro odmítnutí ochrany	34
12.3 Práva z ochranné známky	34
12.4 Užívání ochranné známky	34
12.5 Ochranná známka jako předmět vlastnictví	35
12.6 Přihláška ochranné známky	35
12.6.1 Datum podání přihlášky	36
12.6.2 Řízení o přihlášce	36
12.6.2.1 Formální průzkum	36
12.6.2.2 Věcný průzkum	36
12.6.2.3 Připomínky a námitky	37
12.6.2.3.1 Připomínky	37
12.6.2.3.2 Námitky	37
12.6.2.4 Zápis ochranné známky, doba platnosti a obnova zápisu	37
12.7 Vzdání se práv, zrušení a neplatnost	38
12.7.1 Vzdání se práv k ochranné známce	38
12.7.2 Zrušení	38
12.7.3 Neplatnost	38
12.8 Kolektivní ochranná známka	39
12.9 Rejstřík a Věstník	40
12.10 Funkce ochranné známky	40
12.11 Mezinárodní úmluvy a nařízení Rady ES	41

13. Jednání podnikatele	42
13.1 Obecné poznámky	42
13.2 Úprava jednání podnikatele v ObchZ	42
13.3 Statutární orgán	43
13.3.1 Statutární orgán jednotlivých obchodních společností	43
13.3.2 Vztah člena statutárního orgánu a korporace	45
13.4 Vedoucí organizační složky podniku	45
13.5 Závaznost jednání	46
13.6 Prokura	47
13.7 Zákonný zástupce na základě pověření	49
13.8 Jednání nezmocněné osoby v provozovně podnikatele	50
13.9 Jednání před vznikem obchodní korporace	51
13.10 Likvidátor	52
14. Podnikání zahraničních osob v ČR	54
14.1 Zahraniční osoba a tuzemské osoba	54
14.2 Způsoby výkonu ekonomických aktivit zahraničních osob	54
14.3 Přemístění sídla právnické osoby	54
14.4 Ochrana majetkových zájmů zahraničních osob	55
15. Obchodní rejstřík	55
15.1 Vymezení pojmu	55
15.2 Osoby evidované v obchodním rejstříku	55
15.3 Formální a materiální publicita	56
15.3.1 Formální publicita	56
15.3.2 Materiální publicita	57
15.4 Záписy konstitutivní a deklaratorní	57
15.5 Sbírka listin jako součást obchodního rejstříku	58
15.6 Řízení ve věcech obchodního rejstříku	58
15.7 Zveřejnění zápisu do rejstříku v Obchodním věstníku	59
16. Soutěžní právo	60
16.1 Hospodářská soutěž	60
16.1.1 Vymezení pojmů	61
16.2 Nekalá soutěž	64
16.2.1 Vymezení pojmů	64
16.2.2 Generální klauzule	65
16.2.3 Právní prostředky ochrany proti nekalé soutěži	68
16.2.4 Skutkové podstaty nekalé soutěže	69
16.2.4.1 Klamavá reklama	69
16.2.4.2 Srovnávací reklama	70
16.2.4.3 Klamavé označení zboží a služeb	71
16.2.4.4 Vyvolání nebezpečí záměny	72
16.2.4.5 Parazitování na pověsti	72
16.2.4.6 Zlehčování	73
16.2.4.7 Podplácení	74
16.2.4.8 Porušení obchodního tajemství	74
16.2.4.9 Ohrožování zdraví a životního prostředí	75
17. Nekalé obchodní praktiky	76
17.1 Obecně o ochraně proti nekalým obchodním praktikám	76
17.2 Klamavé obchodní praktiky	76
17.2.1 Klamavá jednání v obchodních praktikách	76
17.2.2 Klamavá opomenutí v obchodních praktikách	77
17.3 Agresivní klamavé praktiky	77
17.4 Ochrana zranitelných spotřebitelů	77
17.5 Klamavé obchodní praktiky ve vnitrostátní úpravě	77
17.6 Agresivní obchodní praktiky ve vnitrostátní úpravě	78
17.7 Dozor nad nekalými praktikami a negativní důsledky užití nekalých praktik	78

ČÁST II. PRÁVO OBCHODNÍCH KORPORACÍ	79
1. Úvodní poznámky.....	79
2. Právnícké osoby ve smyslu § 18 a násl. ObčZ a obecných ustanovení ObchZ o obchodních společnostech	80
2.1 Kategorizace právníckých osob	80
2.2 Zřízení (založení) právnícké osoby	80
2.3 Odpovědnost obchodních korporací; ručení společníků.....	81
2.4 Název a sídlo právnícké osoby; firma obchodní společnosti	83
2.5 Obecně k jednání právnícké osoby.....	84
2.6 Společné znaky obchodních společností	85
2.7 Volba právní formy.....	86
2.8 Zrušení a zánik právnícké osoby.....	86
3. Vymezení a obecná charakteristika „tradičních“ obchodních společností.....	86
3.1 Znaky osobních společností	87
3.2 Znaky kapitálových společností	88
4. Založení a vznik obchodní společnosti a družstva.....	89
4.1 Obecné poznámky.....	89
4.2 Zakladatelské dokumenty	91
5. Vznik účasti ve společnosti	92
5.1 Zakladatelé	92
5.2 Společníci.....	95
6. Zánik účasti společníka ve společnosti.....	96
7. „Ekonomické pojmy“ právní úpravy obchodních společností a družstva.....	97
7.1 Základní kapitál	97
7.2 Rezervní fond	98
7.3 Vklad společníka	99
7.3.1 Předmět vkladu.....	99
7.3.2 Vkladová povinnost.....	100
7.3.3 Vklad jako součást základního kapitálu.....	101
7.4 Správa vkladu.....	102
7.5 Podíl	103
7.5.1 Kvalitativní stránka obchodního podílu	104
7.5.2 Kvantitativní stránka obchodního podílu.....	104
8. Zrušení a zánik obchodních společností a družstva	106
8.1 Obecně k formám, způsobům a důvodům zrušení společnosti a družstva	106
8.2 Přeměny obchodních společností a družstva.....	108
8.2.1 Projekt přeměny, zpráva o přeměně, informace o přeměně.....	109
8.2.2 K jednotlivým druhům přeměn.....	109
9. Veřejná obchodní společnost.....	110
9.1 Historický exkurs	110
9.2 Právní a majetková charakteristika VOS de lege lata.....	111
9.3 Založení a vznik společnosti	113
9.4 Vnitřní uspořádání společnosti	114
9.4.1 Právní vztahy k třetím osobám (statutární orgán)	114
9.4.2 Obchodní vedení	115
9.5 Vznik a zánik účasti společníka	117
9.5.1 Vznik účasti originárním způsobem	117
9.5.2 Vznik účasti derivativním způsobem	117
9.5.3 Zánik účasti společníka.....	117
9.6 Práva společníků	118
9.7 Povinnosti společníků.....	121
9.7.1 Péče řádného hospodáře.....	121
9.7.2 Vkladová povinnost.....	121
9.7.3 Povinnost nést ztrátu	122
9.7.4 Ručení společníka za závazky společnosti	123

9.7.5	Zákaz konkurence	123
9.7.6	Právo (povinnost?) osobně se podílet na podnikání společnosti	124
9.8	Zrušení a zánik společnosti	124
9.9	Zvláštní ustanovení o zrušení veřejné obchodní společnosti s převodem jmění na společníka ...	125
10.	Komanditní společnost	125
10.1	Historický exkurs	125
10.2	Právní a majetková charakteristika společnosti de lege lata	126
10.3	Komplementář	127
10.4	Komanditista	125
10.5	Založení a vznik společnosti	129
10.6	Práva společníků (včetně vnitřního uspořádání společnosti)	131
10.6.1	Právo na řízení společnosti. Právní vztahy ke třetím osobám	132
10.6.2	Majetková práva	132
10.6.2.1	Právo na podíl na zisku	133
10.6.2.2	Právo na vypořádací podíl	133
10.6.2.3	Právo na podíl na likvidačním zůstatku	133
10.7	Povinnosti společníků	133
10.7.1	Vkladová povinnost	134
10.7.2	Ručení společníků za závazky společnosti	135
10.7.3	Úhrada ztráty	135
10.7.4	Zákaz konkurenčního jednání	136
10.8	Ukončení účasti společníka ve společnosti	136
10.9	Zrušení a zánik společnosti	137
10.10	Zvláštní ustanovení o zrušení komanditní společnosti s převodem jmění na komplementáře	138
11.	Společnost s ručením omezeným	138
11.1	Právní a majetková charakteristika společnosti	138
11.2	Založení a vznik společnosti	141
11.2.1	Společenská smlouva a zakladatelská listina	141
11.2.2	Stanovy	142
11.3	Vznik společnosti	142
11.4	Vznik účasti společníka	143
11.5	Práva a povinnosti společníků	143
11.6	Zánik účasti společníka	144
11.7	Orgány SRO	146
11.7.1	Valná hromada	146
11.7.2	Jednatel	151
11.7.3	Dozorčí rada	156
11.8	Změny základního kapitálu	157
11.9	Zrušení a zánik společnosti	159
12.	Akiová společnost (vybrané základní pojmy a instituty)	160
12.1	Obecné poznámky	160
12.2	Akcie	160
12.3	Dluhopisy	162
12.4	Založení a vznik společnosti	162
12.5	Stanovy	162
12.6	Vznik společnosti	163
12.7	Zatímní list	163
12.8	Valná hromada	163
12.9	Představenstvo	166
12.10	Dozorčí rada	168
12.11	Práva akcionářů	169
12.12	Povinnosti akcionářů	170
12.13	Změny základního kapitálu	170
12.14	Zrušení a zánik AS	171

13. Evropská (akciová) společnost	171
13.1 Právní rámec.....	171
13.2 Základní údaje.....	171
13.3 Způsoby založení evropské společnosti.....	172
13.4 Organizační struktura evropské společnosti.....	172
13.5 Přemístění sídla SE	173
13.6 Zapojení zaměstnanců do záležitostí SE.....	173
14. Družstvo	173
14.1 Právní a majetková charakteristika.....	173
14.2 Založení a vznik družstva.....	174
14.3 Základní kapitál družstva	176
14.4 Stanovy družstva.....	177
14.5 Vznik a zánik členství v družstvu	178
14.6 Orgány družstva	181
14.6.1 Orgány běžného družstva.....	182
14.6.1.1 Členská schůze družstva	184
14.6.1.2 Představenstvo družstva.....	186
14.6.1.3 Kontrolní komise družstva	187
14.6.2 Orgány malého družstva.....	188
14.7 Zrušení a zánik družstva.....	188
15. Evropská družstevní společnost.....	189
16. Evropské hospodářské zájmové sdružení	190

ČÁST III. OBLIGAČNÍ PRÁVO

193

1. Úvod do studia závazkového práva.....	193
1.1 Základní pojmy závazkového práva	193
2. Obchodní závazkové vztahy.....	195
2.1 Pojem „obchodní závazkový vztah“	195
2.2 Druhy obchodních závazkových vztahů	196
2.2.1 Relativní obchodní smlouvy	196
2.2.2 Absolutní obchodní smlouvy	197
2.2.3 Relativní obchody s občanskoprávním prvkem.....	199
2.2.4 Fakultativní obchodní smlouvy.....	199
2.3 Jednání o uzavření smlouvy	202
2.3.1 Předpoklady vzniku smlouvy.....	202
2.3.2 Oferta.....	202
2.3.3 Akceptace.....	204
2.3.4 Cena.....	205
2.3.5 Právní způsobilost stran	206
2.3.6 Zákonem vyžadovaná forma smlouvy	206
2.3.7 Slučitelnost s veřejnými zájmy	206
2.3.8 Soulad se zvláštními pravidly upravujícími příslušný smluvní typ	207
3. Změna a zánik závazkových vztahů	207
3.1 Změna závazkových vztahů.....	207
3.2 Splnění závazku a jeho zánik	208
3.2.1 Odstoupení od smlouvy	210
3.2.2 Některá ustanovení o dodatečné nemožnosti plnění	211
3.2.3 Odstupné.....	213
3.2.4 Zmaření účelu smlouvy.....	213
3.2.5 Některá ustanovení o započtení pohledávek	213
4. Odpovědnostní závazky.....	215
4.1 Prodlení dlužníka a prodlení věřitele.....	215
4.2 Vady plnění.....	215
4.3 Škoda.....	216

5. Právní prostředky zajištění závazků.....	216
5.1 Ekonomický a právní rámec zajištění závazků	216
5.1.1 Obecné členění ekonomických a právních prostředků zajištění závazků.....	216
5.1.2 Ekonomické prostředky zajištění závazků	217
5.1.3 Právní prostředky zajištění závazků – přehled právní úpravy.....	218
5.2 Vybrané právní prostředky zajištění závazků	219
5.2.1 Zástavní právo	219
5.2.2 Smluvní pokuta	222
5.2.3 Zadržovací právo	225
5.2.4 Ručení	227
5.2.5 Bankovní záruka	228
5.2.6 Uznání dluhu a uznání závazku	230
5.2.7 Jistota.....	231
6. Smluvní typy (výběr)	231
6.1 Kupní smlouva	231
6.1.1 Pojmové znaky kupní smlouvy.....	231
6.1.2 Rozlišení kupní smlouvy a smlouvy o dílo.....	235
6.1.3 Množství, jakost, provedení a obal zboží.....	235
6.1.4 Nepodstatné části kupní smlouvy.....	236
6.1.4.1 Doba dodání zboží	236
6.1.4.2 Místo dodání zboží	237
6.1.5 Povinnosti prodávajícího.....	237
6.1.6 Povinnosti kupujícího.....	239
6.1.7 Vady zboží.....	239
6.1.8 Záruka za jakost a odpovědnost za vady.....	240
6.1.9 Nebezpečí škody na zboží	242
6.1.10 Závěrečná poznámka	243
6.2 Smlouva o prodeji podniku	243
6.2.1 Pojmové znaky a podstatné části smlouvy o prodeji podniku	243
6.2.2 Přechem práv a závazků.....	244
6.2.3 Práva a povinnosti kupujícího.....	245
6.2.4 Práva a povinnosti prodávajícího.....	245
6.2.5 Kupní cena	246
6.2.6 Zápis o převzetí	246
6.2.7 Publicita	247
6.2.8 Konkurenční doložka	247
6.3 Smlouva o nájmu podniku.....	247
6.4 Smlouva o dílo	248
6.4.1 Základní charakteristika smlouvy o dílo a vymezení pojmů	249
6.4.1.1 Zhotovení věci, nejde-li o smlouvu kupní.....	249
6.4.1.2 Montáž věci.....	250
6.4.1.3 Údržba věci.....	250
6.4.1.4 Úprava věci	250
6.4.1.5 Oprava věci.....	250
6.4.1.6 Hmotně zachycený výsledek jiné činnosti (zpravidla tvůrčí).....	250
6.4.2 Podstatné a nepodstatné části smlouvy	250
6.4.3 Věci určené k provedení díla	251
6.4.4 Vlastnické právo a nebezpečí škody na zhotovované věci.....	251
6.4.5 Provedení díla.....	251
6.4.6 Doba provedení díla a převzetí díla	252
6.4.7 Místo provedení díla.....	253
6.4.8 Cena díla	253
6.4.9 Vady díla	255
6.4.10 Závěrečné poznámky.....	256

6.5	Smlouva o úvěru	257
6.5.1	Úvodní poznámky.....	257
6.5.2	Pojmové znaky a podstatné části smlouvy.....	258
6.5.2.1	Definice pojmů.....	258
6.5.2.2	Podstatné části smlouvy o úvěru.....	258
6.5.3	Zásady smlouvy o úvěru	259
6.5.3.1	Zásada smluvnosti.....	259
6.5.3.2	Zásada účelovosti	260
6.5.3.3	Zásada přímosti	260
6.5.3.4	Zásada termínovanosti	260
	a) ve vztahu k čerpání peněžních prostředků	260
	b) ve vztahu ke splácení peněžních prostředků	261
6.5.3.5	Zásada zúčitelnosti.....	261
6.5.3.6	Zásada zajištěnosti.....	261
6.5.3.7	Zásada návratnosti.....	262
6.5.4	Druhy úvěrových obchodů.....	262
6.5.5	Spořitelní a úvěrní družstva.....	263
6.5.6	Spotřebitelský úvěr	264
6.6	Licenční smlouva k předmětům průmyslového vlastnictví	265
6.6.1	Pojmové znaky a části smlouvy.....	265
6.6.1.1	Podstatné části smlouvy	266
6.6.1.2	Nepodstatné části smlouvy	266
6.6.2	Úplatnost licence.....	266
6.6.3	Smlouva o podlicenci (sublicence).....	267
6.6.4	Zápis licence u předmětu průmyslového vlastnictví do příslušného rejstříku.....	267
6.6.5	Udržování práva poskytovatelem.....	267
6.6.6	Typy licencí.....	268
6.6.7	Povinnost poskytovatele	268
6.6.8	Povinnost nabyvatele.....	268
6.6.9	Zánik licenční smlouvy.....	269
6.7	Smlouva o uložení věci.....	269
6.7.1	Pojmové znaky a podstatné části smlouvy.....	269
6.7.2	Povinnosti opatrovatele	270
6.7.3	Povinnosti uložitele	270
6.7.4	Vydání a převzetí věci	271
6.8	Smlouva o skladování.....	271
6.8.1	Pojmové znaky a podstatné části smlouvy.....	271
6.8.2	Práva a povinnosti skladovatele a ukladatele.....	272
6.9	Smlouva mandátní	273
6.9.1	Pojmové znaky a části smlouvy.....	273
6.9.2	Úplata.....	274
6.9.3	Práva a povinnosti mandatáře a mandanta.....	274
6.9.4	Zánik smlouvy	275
6.9.5	Konkurenční doložka.....	276
6.10	Smlouva komisionářská	276
6.10.1	Pojmové znaky a části smlouvy.....	276
6.10.2	Práva a povinnosti komisionáře a komitenta	277
6.11	Smlouva o kontrolní činnosti	278
6.11.1	Pojmové znaky a části smlouvy.....	278
6.11.2	Povinnosti vykonavatele kontroly	279
6.11.3	Zánik smlouvy o kontrolní činnosti.....	280
6.12	Smlouva o zprostředkování	280
6.12.1	Pojmové znaky a podstatné části smlouvy.....	280
6.12.2	Obsah činnosti zprostředkovatele a právo na provizi	281

6.12.3	Povinnosti zprostředkovatele	282
6.12.4	Zánik smlouvy	282
6.13	Smlouva o obchodním zastoupení	282
6.13.1	Pojmové znaky a podstatné části smlouvy.....	283
6.13.2	Práva a povinnosti obchodního zástupce a zastoupeného.....	284
6.13.3	Výhradní obchodní zastoupení.....	285
6.13.4	Právo na provizi a splatnost provize; právo na odškodnění.....	285
6.13.4.1	Vznik nároku na provizi.....	286
6.13.4.2	Splatnost provize	286
6.13.4.3	Právo na odškodnění	286
6.13.5	Konkurenční doložka	287
6.13.6	Zánik obchodního zastoupení.....	288
6.14	Smlouva o tichém společenství	288
6.14.1	Účastníci smlouvy	289
6.14.2	Pojmové znaky a podstatné části smlouvy.....	289
6.14.3	Forma vkladu tichého společníka a způsob jeho splácení (předání) podnikateli	290
6.14.4	Práva tichého společníka.....	290
6.14.5	Zánik smlouvy	291
6.15	Smlouva o otevření akreditivu	292
6.15.1	Pojmové znaky a podstatné části smlouvy.....	292
6.15.2	Výhody příjemce akreditivu a příkazce akreditivu	293
6.15.3	Účastníci smlouvy	293
6.15.4	Druhy akreditivů.....	294
6.15.5	Dokumenty.....	296
6.16	Smlouva o běžném účtu.....	296
6.16.1	Úvodní poznámky.....	297
6.16.2	Pojmové znaky a podstatné části smlouvy.....	298
6.16.3	Bezhotovostní platební styk	299
6.16.4	Hotovostní platební styk	299
6.16.5	Majitel/majitelé účtu.....	299
6.16.6	Povinnosti a oprávnění banky	300
6.16.7	Kontokorentní účet	301
6.16.8	Zánik smlouvy	301
6.16.9	Důsledky smrti majitele běžného účtu.....	301
6.16.10	Bankovní tajemství	302
6.16.11	Finanční arbitr	302
6.17	Smlouva o vkladovém účtu	303
6.17.1	Pojmové znaky a podstatné části smlouvy.....	303
6.17.2	Vybraná zákonná ustanovení	304
6.18	Zvláštní ustanovení pro závazkové vztahy v mezinárodním obchodu.....	305

Použitá literatura	307
---------------------------------	------------

Seznam zkratk

ObčZ (obč. zák.)	zákon č. 40/1964 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů
ObchZ (obch. zák.)	zákon č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník, ve znění pozdějších předpisů
ŽivZ	zákon č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), ve znění pozdějších předpisů
ZOZ	zákon č. 441/2003 Sb., o ochranných známkách, ve znění pozdějších předpisů
ZoP	zákon č. 125/2008 Sb., o přeměnách obchodních společností a družstev, ve znění pozdějších předpisů
ZOHS	zákon č. 143/2001 Sb., o ochraně hospodářské soutěže a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů
VOS	veřejná obchodní společnost
KS	komanitní společnost
SRO	společnost s ručením omezeným
AS	akciová společnost